

DE TRIBUNE

Redactieadres:
D. J. WIJNKOOP, Paleisstraat 12
Amsterdam.

SOC. DEM. WEEKBLAD

Administratieadres:
J. C. CETON, Wijtenbachstraat 13
Amsterdam.

VERSCHIJNT ELKEN ZATERDAG.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling 40 cent per 3 mnd.
Buitenland 65 ct. Losse nummers 3 ct.

Advertentie per regel 15 cent. Bij abonnementen speciaal tarief.

Orgaan van de Soc.-Dem. Partij

Redactie: J. C. CETON, H. GORTER,
W. v. RAVESTELJN Jr. en D. J. WIJNKOOP.

INHOUD: Tegen Patroonstirannie. — De affaire Van Heeckeren. — Het Weekblad. — De verheffing van het proletariaat. — Klein-Spanje. — Uit het buitenland: Engeland. — Kleine Berichten. — Het Kapitaal en de Vakverenigingen. — Vrouwenrubriek: Twee Wetswijzigingen. — Het ontslag van Enka. — Uit de Vakbeweging: Het verleden van den A. B. B. — Ingezonden. — Van het Partijbestuur. — Van de Afdelingen. — Advertentien.

Tegen Patroons-Tirannie.

Aldus de titel van het Manifest van het Ned. Verbond van Vakverenigingen in zake de uitsluiting der Textiel-Arbeiders te Enschede. Al drukken wij het Manifest niet af, het spreekt vanzelf dat wij de oproep van het N. V. V. volkomen ondersteunen.

Men weet reeds uit *De Tribune* waarom het gaat. Er was een geschil op de fabriek-Menko. De bazen dier fabriek vloeken en schelden, beboeten en straffen, schorsen en ontslaan, alsof wevers en spinners, zooals het Manifest terecht zegt, honden zijn in plaats van menschen. Daartegen kwamen de arbeiders op, en toen dit niet hielp gingen ze naar hun organisaties. Maar de patroons, zelf georganiseerd in de fabrikantenvereniging, weigerden het geschil, dat intusschen tot een staking was gekomen, met de besturen te bespreken.

En nu de staking twee maanden duurt, wordt op grond van reglement der fabrikanten, de uitsluiting, hoe langer hoe vollediger, geproklameerd voor de negenduizend arbeiders die in dienst der fabrikantenvereniging zijn. Men weet het, de patroons kunnen wachten. Het wereldverbruik der textiel-goederen blijft in de laatste jaren achter bij de ontzaglijke uitbreiding van het bedrijf. Daarom laat men de bedrijven wel gaarne een poosje stilstaan, en zeker als men daarmee de machtiger wordende vijand, het proletariaat, kan treffen. In een onderhoud met een korrespondent van *Het Handelsblad* verklaarde een der Van Heeks uitdrukkelijk: „Met name aan den middenstand zal onberekbaar nadeel worden toegebracht.” — Inderdaad, niet de fabrikanten zijn het, die in de eerste plaats de schade van deze opgedrongen strijd zullen hebben.

Maar, Nederlandsche proletariërs, het zal van u afhangen of deze berekening der textiel-baronnen geen misrekening zal zijn. Alle organisaties der arbeiders gaan hier tezamen in den strijd. De moderne, de onafhankelijke, de christelijke, de katholieke; en ook internationaal worden zij gesteund. Als alle Nederlandsche klassebewuste arbeiders hier hun plicht doen, als ze allen direkt en regelmatig steunen, dan kan de strijd zolang worden uitgehouden, dat het voordeel van den stilstand in het bedrijf een nadeel wordt voor de fabrikanten, en dat zij ten slotte zullen moeten opgeven hun weigering van de erkenning der organisaties.

Arbeiders van Nederland, de kapitalisten moeten op de knieën. Door uw eensgezindheid kunt ge ze dwingen. Draalt dan niet, maar toont u solidair door daden, door geld, met de strijdende wevers en spinners van Enschede.

W.P.

Alle steun op te zenden aan de afdelingspenningmeesters of direct aan het partij-sekretariaat adres M. MENSING, 33 Laings Nekstraat, Amsterdam.

De affaire Van Heeckeren.

Reeds geruimen tijd is er in het Parlement en in de pers een zaak aanhangig, die wel eens even onze aandacht verdient.

Een anti-rev. lid der Eerste Kamer, die vroeger gezant was in Zweden, Van Heeckeren beweert namelijk, dat hij in 't bezit van stukken of bewijzen is, waaruit zou kunnen blijken, dat op de regering in de jaren 1904 of '05, zooals ook door het dagblad *Het Vaderland* indertijd vermeld is, directe pressie zou zijn uitgeoefend door een buitenlandsche macht. Pressie, die bedoelde de militaire krachten van ons land te vergrooten en dus de militaire uitgaven op te drijven.

Indertijd hebben wij onder den titel Keizer en Koningin aan de onthullingen van *Het Vaderland* een stukje gewijd en er toen op gewezen, dat het op den weg had gelegen der Soc.-Dem. Kamerfractie om deze zaak tot onderwerp van een interpellatie te maken. Zij had toen licht moeten eischen over een der duisterste kanten van onze regeerende machten: de verhouding tot de ons omgevende groote mogendheden. De Kamerfractie heeft dat toen (in 1908) natuurlijk niet gedaan: zij had belangrijker(?) zaken aan 't hoofd dan den strijd tegen het militarisme, dien zij bij die gelegenheid had kunnen voeren.

Sinds dien tijd nu is in de pers en in de Eerste Kamer dat zaakje telkens weer opgedoken. De tegenwoordige minister van buitenlandsche zaken heeft een paar maanden geleden met stemverheffing een mededeeling gedaan in de Eerste Kamer, waarin gezegd werd, dat er van de beweringen van den heer van Heeckeren niets waar was. Sinds dien tijd gelooft een belangrijk deel der leden van de Eerste Kamer en gelooven ook een aantal burgerlijke persorganen, dat Van Heeckeren inderdaad maar wat leutert en verleden week heeft de Eerste Kamer na een nieuwe verklaring van den minister, besloten de zaak verder in den doofpot te stoppen, d.w.z. geen debat toe te laten over een door v. H. ingediende nota.

Die poging tot smoring zal natuurlijk geen resultaat hebben. Het is van te groot belang voor heel het Nederlandsche volk en niet het minst voor de arbeiders te weten of er inderdaad wat waars is in 's heeren v. H.'s beweringen, m.a.w. of werkelijk pressie van buiten wordt of is geoeffend om het Nederlandsche militarisme te versterken.

Het zou, nog eens gezegd, bij uitnemendheid op den weg van sociaal-democratische arbeidersvertegenwoordigers hebben gelegen dit te onderzoeken. Hun oogenblik- en directe voordeelen-politiek heeft dit verzuimd. Hopen wij, dat het licht nog van andere zijde zal komen. Maar intusschen zien wij weer eens, hoe noodig de tegenwoordigheid in de Kamer van een werkelijk sociaal-democratisch afgevaardigde zou zijn.

v. R.

Het Weekblad.

Den opmerkzamen toeschouwer kan het niet ontgaan zijn, dat *Het Weekblad* der S. D. A. P. een zeer belangrijke verandering heeft ondergaan. Want, niettegenstaande nog steeds onder den titel van dit blaadje vermeld staat: «Onder Redactie van H. Roland Holst en F. M. Wibaut», draagt de inhoud ervan thans volkomen het kenmerk, slechts geredigeerd te worden door den laatste. Deze wijziging heeft den lezers ervan slechts in den administratieven vorm bereikt door het bericht van de Redactie in 't No. van 20 Mei, dat tot nadere aankondiging alles voor de redactie bestemd, gezonden moest worden aan Wibaut.

Klaarblijkelijk heeft alzo H. Roland Holst haren wanhopigen arbeid gestaakt. Na den 20sten Mei, en reeds zelfs eenigen tijd daarvoor, bevatte *Het Week-*

blad niets meer van haar hand. En er mag zeer zeker niet worden aangenomen, dat de gebeurtenissen in de S. D. A. P. en daarbuiten daartoe geen aanleiding gaven. Daarvoor kennen we haar meeningen te goed. Haar niet meer mede redigeeren van dit blaadje blijkt ten duidelijkste, als zelfs zonder dat daartegen werd opgekomen, de beschouwingen van de *Leipziger Volkszeitung*, al was 't dan slechts door Loopuit, werden voorgesteld als «schieve voorstellingen» en «halve waarheden».

Wij kunnen noch mogen dit alles stilzwijgend voorbij doen gaan. Formeel moge *Het Weekblad* dezelfde zijn gebleven, inderdaad beteekent dit, dat de strijd voor het Marxisme, niet alleen in theorie, maar ook in praktijk, in de S. D. A. P. daarmee is gestaakt. Wij hebben steeds moeten erkennen, dat ondanks verschil van meening, H. Roland Holst dit metterdaad poogde, al was ze dan ook daarbij, zonder haar wil, bij slot van rekening, slechts de speelbal van 't revisionisme.

De betekenis van *Het Weekblad*, volgens zijn voorstanders, was te zijn: de vrije meeningsuiting van het Marxisme in de S. D. A. P. Wij hebben *Het Weekblad* nooit gewild. Wij eischten de vrije meeningsuiting allereerst in de partijorganen. Wij eischten de vrije propaganda voor het Marxisme, op den bodem van het sociaal-democratisch program. De weigering daarvan door de S. D. A. P. deed de S. D. P. ontstaan.

Thans heeft het revisionisme het de voornaamste, we mogen gerust zeggen, de laatste strijdster voor het Marxisme in haar eigen gelederen onmogelijk gemaakt dien strijd voort te zetten. Natuurlijk zal ons tegemoet worden gevoerd, dat dit formeel onjuist is, dat die vrijheid ook voor H. R. H. nog bestaat. Dit is even waar, als het feit, dat de S. D. A. P. nog heeft een Marxistisch program. Zoo min echter die partij een Marxistische is, zoo min is ook in de S. D. A. P. de strijd, de praktische strijd voor 't Marxisme nog mogelijk.

't Is wel onaangenaam voor de S. D. A. P. dat deze erkenning zoo duidelijk reeds te voorschijn moet treden vóór het Internationaal Congres. Daar zal natuurlijk *Het Weekblad* nog moeten figureeren als de vrije meeningsuiting van het Marxisme, die de S. D. A. P. nooit heeft willen smoren, maar waarvoor ze zelfs een orgaan heeft geschapen. Daarom moest dat weekblad blijven voortbestaan. Daarom moest de S. D. A. P. de meest ondemocratische handelingen toelaten. H. Roland Holst mocht worden uitgesloten, mocht worden aangeduid als een minderwaardige, als een onwaardige zelfs, ze moest in *Het Weekblad* blijven — al had men anderen reeds om veel minder ernstige «vergrijpen» geroyeerd. Het kwaad in eigen rijen was voor 't revisionisme gering, daartegen waren andere middelen. Doch op het Internationaal Congres mocht niet openlijk blijken dat *Het Weekblad* slechts een val was bedacht door 't revisionisme, een pleister op een dodelijke wonde.

Dat is de vloek van Deventer voor de Marxisten, die toen in de S. D. A. P. gebleven zijn. 't Zijn er niet velen meer. We kennen er zelf van, wakkere strijders voor 't socialisme voorheen, die thans tot werkeloosheid gedoemd, vernietigd zijn en de hoop hebben opgegeven, te moedeloos om met ons mede te strijden. We kennen er ook, die vroeger, hoe weinig bewust ook, in de S. D. A. P. met ons meestreden en die in de weinige maanden, die ons van Deventer scheidde, hun Marxisme aan den kapstok

hebben gehangen, die, onbewust bij velen, doch niet bij allen, zich hebben aangepast aan het revisionisme en voor den werkelijken strijd voor 't socialisme voor goed verloren zijn.

Op onze partij rust de plicht, de Internationale de beteekenis en de gevolgen van Deventer duidelijk voor oogen te stellen. Doch ook op die weinigen in de S. D. A. P., die werkelijk Marxist gebleven zijn, rust een plicht, waarvan zij zich niet kunnen onttrekken, n.l. uit te spreken, wat is.

Of zij den moed daartoe zullen hebben! Of niet ook hen de moedeloosheid reeds heeft aangegrepen. Wij weten het niet; doch hopen het althans nog van de enkele, die hun leidster was. 't Zal onze partij versterken, zeer zeker. 't Zal ons standpunt in Kopenhagen versterken, ongetwijfeld. Doch 't uitspreken der waarheid, ook in deze is plicht, voor de internationale sociaal-democratie.

C.

De verheffing van het Proletariaat.

De strijd tegen het kapitalisme wordt den arbeiders in de eerste plaats opgedrongen door de neerdrukkende strekkingen van het kapitalisme. De economische theorie zegt, dat de arbeider den kapitalisten zijne arbeidskracht verkoopt, en de waarde van deze arbeidskracht, d. w. z. de waarde van datgene wat de arbeider noodig heeft om te leven, hem als loon wordt uitbetaald. Dat wordt evenwel door de theorie slechts als het normale geval aangenomen, evenals zij in hare beschouwingen, terwille van de duidelijkheid vooropstelt, dat alle waren naar hun wezenlijke waarde gekocht en verkocht worden. In werkelijkheid wijkt, bij elke waar, de betaalde prijs af van hare waarde, naar haar verhouding tot vraag en aanbod.

Waar het aanbod de overhand heeft, daalt de prijs onder de waarde. Zoo is het ook gesteld met de waar arbeidskracht. Waar een overgroot aanbod van arbeiders bestaat, daalt het loon tot onder de waarde der arbeidskracht; zij moeten met minder tevreden zijn dan het noodzakelijk levensonderhoud en mogen blij zijn, als zij, hongerend, in voortdurende nood en ontbering hun leven maar juist kunnen rekken. Zij bevinden zich buitendien nog in een veel ongunstiger toestand dan andere warenbezitters. Deze kunnen, als de geboden prijs hun niet hoog genoeg is, hun waren meestal bewaren; maar de arbeider kan dat niet, omdat zijn waar verdwijnt en vernietigd is, als het hem niet gelukt haar dadelijk aan den man te brengen.

Zoodra het eerste opkomen van het kapitalisme groote massa's kleine handwerkslieden en arbeiders uit het kleinbedrijf werkeloos maakt, volgt daaruit onmiddellijk een neerdrucken van het loon tot op het minimum, noodig om te kunnen bestaan, terwijl tegelijk door lange werktijden de gezondheid wordt geknakt. Het eenige middel om tegen deze neerdrukkende strekking op te komen is de organisatie, tot opheffing der onderlinge concurrentie. Voor zoover de economische vorm betreft, schijnt dit veel gelijkenis te hebben met de afspraken van ondernemers om hun waren te bewaren, opdat de prijzen opgedreven en de koopers naar hartelust uitgeplunderd kunnen worden. Daarom hebben ook de burgerlijke economen en politiciers het verbond der arbeiders, de vakverenigingen, bij hun opkomst uitgemaakt voor misdadige samenzweringen, die evenals de »rings« der grootkapitalisten, zich een ongeoorloofd voordeel wilden rooven ten koste hunner medeburgers, waarvoor de vakverenigingen dan ook wettelijk en gerechtelijk vervolgd moesten worden. Voor de bourgeoisie is nu eenmaal de arbeidskracht een waar als elke andere, aardappelen b.v. Dat aan deze waar een mensch vastzit, een mensch, die nog andere begeerten heeft dan alleen drager te zijn van arbeidskracht, daarom bekommert zij zich niet. Eerst sedert de arbeiders zich als menschen, als strijders, doen kennen, moesten burgerlijke wetenschap en burgerlijke politiek wel als zoodanig rekening met hen houden, rekening houden met de vakverenigingen, ze zelfs het hof maken. Maar de kapitalistische ondernemer denkt inderdaad nog altijd juist zoo; de trust, die de katoen, en de vakverenigingen, die de arbeidskracht duurder maken, beschouwt hij op dezelfde wijze, of slechts met dit onderscheid, dat hij tegenover de laatsten, uit lafheid tegenover de grootkapitalisten en uit klassehaat, vijandiger staat. Wat evenwel bij die oppervlakkige gelijkheid *buiten* beschouwing wordt gelaten, is ten eerste het feit, dat het stijgen der loonen *tegelijktijd* beteekent, het stijgen van een geheele, groote klasse van menschen: tot beschaving, het mensch worden der groote, verkommerde massa. En ten tweede gaat zelfs de economische vergelijking niet geheel op; de kapitalisten willen met het opjagen der prijzen, de prijs hoog *boven* de waarde doen stijgen, terwijl het er in den strijd der vakverenigingen eerst om gaat de waarde-zelf der arbeidskracht te verwezenlijken.

Het onmiddellijk doel der vakverenigingen is, den arbeiders de waarde hunner arbeidskracht te verzekeren. Wanneer de burgerlijke bladen over de hebzucht en de bovenmatige eischen der arbeiders jammeren, en die van de vrome soort onder hen, met ten hemel gekeerde oogen, over de verkwisting van het tegenwoordige geslacht, dat zich steeds meer afkeert van de eenvoudige zeden en de geringe behoeften der vaderen, dan — toonen zij daarmee slechts hun onwetendheid of hun huichelachtigheid. Wat

den arbeiders in den strijd hunner vakverenigingen voor oogen zweeft, is geen onbegrensde rijkdom, verkwisting en de gelegenheid, elke gril te bevredigen, maar de vervulling hunner werkelijke behoeften, de vervulling van datgene wat *noodzakelijk* is om te kunnen leven.

Dat ligt reeds opgesloten in het feit, dat voor elke verbetering strijd moet worden gevoerd, dat elke loonsverhoging slechts met groote inspanning, ontbering en gevaar bemachtigd kan worden. Deze worden niet doormaakt voor onnoodige grillen, maar slechts voor het noodzakelijke. De gevolgen worden bepaald, behalve door de uiterlijke verhoudingen en den uiterlijken tegenstand, door de wilskracht en den offermoed, die de arbeiders in den strijd toonen. Waarvan hangen dezen af? De arbeider vergelijkt datgene, wat hij krijgt, met datgene, wat hij noodig heeft om te leven; zijn loon meet hij af aan den maatstaf zijner behoefte; zoo vergelijkt hij dus *den prijs met de waarde* zijner arbeidskracht. Het verschil tusschen beiden, gevoelt hij als nood, als gebrek, als armoede, die hem drijft tot den strijd. Hoe grooter de afstand tusschen prijs en waarde der arbeidskracht, met des te groter verbittering en wilskracht zullen de arbeiders strijden en zooveel grooter zullen, onder overigens gelijke omstandigheden, de gevolgen, de loonsverhogingen zijn. Hoe kleiner deze afstand is, zooveel minder drukkend wordt de toestand gevoeld, zooveel kleiner zal de neiging zijn, zich voor verdere verbeteringen aan groote offers en gevaren bloot te stellen. Daarom zal vooral de eerste tijd, waarin de organisatie overal sterk groeit, de tijd zijn der grootste positieve resultaten, waarin het loon het sterkst stijgt.

Dit wil natuurlijk niet zeggen, dat de strijdslust groter is, naarmate het loon lager. De waarde der arbeidskracht is geen vastbegrensde, maar hangt af van historische en maatschappelijke verhoudingen. Landverhuizers uit Oost-Europa naar West-Europa en Amerika stellen zoo weinig eischen aan woning, voeding en levensstandaard, de waarde hunner arbeidskracht is zoo gering, dat hun een loon, waarvan andere arbeiders niet leven kunnen, hoog voorkomt, en zij daardoor niet aan strijd denken. Bij de eerste ongeorganiseerde, diep omlaag gedrukte slaven van het kapitalisme, die door de ellende ontaard waren en verstompt, onverschillig en niet in staat tot strijden, waren ook de behoeften en eischen zeer laag.

Eerst de organisatie brengt met het ontwakend gevoel van kracht en het uitzicht op de mogelijkheid van een beter bestaan, tevens mede hogere eischen aan het leven, het verlangen naar meer levensgenot, de onweerstaanbare drang naar ontwikkeling, dus een stijging van de waarde der arbeidskracht. De onbewuste ellende wordt tot bewuste ellende, die opwekt tot strijd; met de gestegen waarde der arbeidskracht moet ook de prijs, het loon stijgen. Daarin niet het minst ligt de groote beteekenis der vakverenigingen, dat zij bij hen, die zonder hoop zijn, nieuwe hoop wekken, bij hen, die niets eischen, de eischen wakker roepen, want de eischen der menschen zijn de graadmeters van de hoogte hunner beschaving.

En deze rijzing van de waarde der arbeidskracht gaat steeds door. Aan de eene hand brengt het kapitalisme aldoor nieuwe massa artikelen onder het bereik of bijna onder het bereik der arbeiders, aan de andere kant doet hun strijd voor de vrijheid hun geestelijke behoeften toenemen, terwijl te gelijktijd de machtiger wordende organisaties hun krachtsbeset versterken. Het loon kan dus niet een vastgestelde grens bereiken, waarbij een verdere rijzing onmogelijk is, maar het doel, waarheen het streeft, stijgt zelf aldoor. Op het eerste snelle stijgen der loonen volgt dus geen stilstand, maar slechts een langzamer stijgen. Natuurlijk doen zich daarbij nog andere omstandigheden gelden; uit angst voor de macht, der organisatie kan de tegenstand en de aaneensluiting der ondernemers, zoozeer toenemen, dat tijdelijk de loonsstijging uitblijft; dat is dan een teeken, dat de strijdwijzen zich moeten aansluiten bij deze nieuwe verhoudingen.

A. P.

Klein-Spanje.

't Was in 1903, dat door eene spontane staking, uiting van solidariteit der spoorweg- met de havenarbeiders, de macht der spoorweg-directies was geknot. De Aprilstaking kwam echter — en daarmee de nederlaag voor de nog onvoldoend georganiseerde arbeidersklasse.

De spoorweg-directies, weer in het rustig bezit van de absolute macht, gebruikten deze, om de ongewenschte elementen onder het personeel te ontslaan en de directie der H. S. M. richte, toen eenigen tijd later de Ned. Ver. v. Spoor- en Tramw. person. zich ging herstellen van den slag haar toegebracht, eene waarschuwing aan het personeel, waarin het lidmaatschap dezer vereeniging „ontraden" werd. Het personeel werd door vrees bevangen. Eindelijk — na een 5 tal jaren van doffe berusting — begon er weder nieuw leven te komen. Achteruitgang der onderkruipers-organisatie (de „Bond van Orde") en oprichting van eenige categorische vereenigingen, waren er de eerste teekenen van. En, door de propaganda van onzen partijgenoot Nathans vooral, week langzamerhand de vrees terug, begon de Ned. Ver. opnieuw aanhang te krijgen en leden, was dus weer de grond gelegd voor *machtsvorming*. Dit nu was — zooals zich laat begrijpen — een doorn in 't oog der machthebbers en van hunne slaven, de verraders van 1903, deze Hollandsche Zwarte Honderd, die het naderend einde voorzagen van hun georganiseerde stroopsmeerderij.

Nathans werd — door de vriendelijke bemiddeling dezer heeren — overgeplaatst naar Salzbergen, het verbanningsoord voor ontevreden en oproerige spoorwegmannen. In het vak-orgaan deed hij zijn protest weerklinken daartegen en tegen de bewerkers ervan. En met succes! Hij zou niet meer hoeven te gaan. De directie heeft durf, nu zij geen staking heeft te vreezen voorloopig: Nathans werd ontslag aangezegd. Bewust van haar oogenblikkelijke macht voegde de directie er brutaal aan toe, dat het was om het artikel in het vak-orgaan. Dat Nathans sociaal-democraat is, ja, daar had de directie niet zoo veel op tegen, mits... hij zijn ideeën voor zich hield, geen propaganda maakte voor het socialisme en ook geen directe aanslag deed op de zakken der aandeelhouders door middel van de actie der Ned. Ver. Hij had, in 't kort, precies dezelfde vrijheid, die Ferrer had in Spanje... n.l. te denken, zonder zijn meening te mogen uiten. En Nathans, hier — in Klein-Spanje — wordt *niet* gefusilleerd (daarvoor is men hier te beschaafd) neen, met het snijdende zwaard van den honger treft men hem beter. Dat voelt hij langer en... men ziet geen bloed en voorkomt te luid gerucht. De vrije meeningsuiting, denkt de H. S. M., is alleen goed voor de kapitalisten en voor hunne handlangers, die wel zoo stom willen zijn, zoo groot gemis aan klasse-besef hebben, dat zij zich leenen tot hulpstroepen voor bescherming der kapitalistische „orde".

Natuurlijk zal het toch niet gelukken, door reactionaire middelen als deze, het socialisme van den spoorwagen te weren. Integendeel; men levert hierdoor de beste wapenen waarmee het socialisme kan strijden. Zulke middelen brengen — meer dan honderd vergaderingen — bij het personeel het besef van zijn rechteloosheid, doen het beter zien de klove, welke de arbeidersklasse van het kapitalisme scheidt.

Al scherper strijd zien we hier, zien we overal. Een spook waart rond door Europa — het spook der zwarte Reactie. Op politiek gebied en op economisch.

In België het ontwerp-Helleputte, dat den spoorwegarbeiders, nu ook wettelijk, *alle*, zelfs christelijke, beadviseerde, organisatie verbiedt.

In Frankrijk, waar het edel driemanschap Briand (de vriend van Vliegen en moordenaar van Liabeuf e.a.), Millerand, Viviani, om de „eer" vecht, wie de beste waakhond is van het kapitaal; waar deze renegaten voor den zooveelsten keer het leger ter beschikking stellen van kapitalisten, om de staking aan den spoorweg te breken. En waar de „democratische" regering nu weer poogt de overige „cheminots" met een kluitje in 't riet te sturen. Totdat de nu al meer en meer dreigende algemeene spoorwegstaking uitbreekt en zij opnieuw gelegenheid heeft haar kapitalistisch karakter te toonen door het zenden van troepen.

In Duitschland, waar, ondanks het ingroeien in het socialisme, spoorweg-arbeiders reeds worden ontslagen bloot op vermoeden, dat zij eene socialistische vergadering hebben bezocht; waar de politieke strijd juist zoo'n grooten omvang, zoo'n scherp karakter kreeg door de beweging voor het algemeen kiesrecht; waar verder het bouwvak-conflict nauwelijks beëindigd is.

Overal verscherping der klasse-tegenstellingen, toeneming van strijd.

Aan ons — socialisten der S. D. P. — de taak het Hollandsche proletariaat de lessen te doen trekken uit deze gebeurtenissen en de arbeiders er op te wijzen, dat onze strijd — de strijd voor het socialisme — ook de hunne is.

E. J. V.

Uit het Buitenland.

Engeland. Wij kunnen niet genoeg het voorbeeld van Engeland aanhalen om de arbeiders te waarschuwen voor de taktiek van vertrouwen en steunen op een deel der burgerlijke partijen, d.w.z. op de „radicalen", die beweren, dat zij de burgerlijke maatschappij en het kapitalisme zullen en kunnen oplappen en die de arbeidersklasse gouden bergen van allerlei sociale maatregelen en verheffing beloven.

Immers: Engeland is het eenige land in de wereld waar dat radicalisme althans nog met eenigen schijn van waarheid en voor oppervlakkige beschouwers in de laatste jaren vanzins en bij machte scheen te zijn iets van zijn beloften te verwezenlijken. En, bij Engeland vergeleken is het sociaal-liberalisme of radicalisme overal op het vaste land van Europa totaal onbeduidend, machteloos en zwendelachtig.

Wij weten ook, hoe groote verwachtingen men van zekere zijde in de arbeidersbeweging op de groote overwinning van het Engelsche radicalisme in 1906 heeft gebouwd. Niet alleen in Engeland de vakverenigingsmannen en de partij der vakverenigingen, de Labour-partij, maar ook in Europa. En niet alleen de revisionisten in alle landen, bij ons Het Volk, in Frankrijk Jaurès, in Duitschland de Monatshefte, maar ook een deel der Marxisten. De laatsten uit tactische overwegingen, vooral in Duitschland. Immers: de Duitse Marxisten, het centraal-orgaan der Duitse Partij vooraan, meenden het tactisch juist te zijn de Engelsche radicalen zooveel mogelijk als een lichtend voorbeeld te stellen tegenover de zwakheid en ellendigheid van het Duitse vrijzinnigdom; de Engelsche vrijheid tegenover de Duitse onvrijheid en jonkerheerschappij; den Engelschen vrijhandel met zijn gevolgen tegenover de ontzettende gevolgen van het Duitse protectionisme (beschermingsstelsel). En daarbij kwam nog, dat zij de Engelsche Arbeiderspartij door dik en dun wenschten te steunen, omdat zij in haar een bestrijdster meenden te vinden van de oorlogstoeusting ter zee in Engeland en dus een kracht, die in Engeland hetzelfde werk zou kunnen verrichten

